

**ASAL ARI ZAXRI SUTEMIZUVCHILARNING GO'SHTIDA
ALLERGIYA KELTIRIB CHIQRISHINING O'ZIGA XOSLIGI.**

Медицинский факультет Ангренского

Университета учитель

Абдухамидов Кудрат Обиджонович

Эрматова Сайёра Умаралиевна

Ибрагимова Фируза Фархадовна

Toshkent viloyati Angren

Shahar Angren Universiteti

Davolash fakulteti

Abduhamidov Qudrat Obidjonovich

Ermatova Sayyora Umaraliyevna

Ibragimova Firuza Umaraliyevna

Angren, Tashkent region

City Angren University

Faculty of treatment

Abduhamidov Qudrat Obidjonovich

Ermatova Sayyora Umaraliyevna

Ibragimova Firuza Umaraliyevna

Аннотация: В последнее время в Черноморском регионе Турции наблюдается рост аллергии на мясо млекопитающих. Этот фактор связан с ростом численности населения. Укусы насекомых вызывают сенсбилизацию к углеводному аллергену галактозо-альфа-1,3-галактозе, который присутствует в мясе многих млекопитающих. Наша цель — оценить аллергию на мясо млекопитающих и ее клинические особенности у взрослых пациентов.

Ключевые слова: пчелиный яд, аллергия, аллергия на мясо млекопитающих, яд.

Annotatsiya: So'nggi paytlarda Turkiyaning Qora dengiz mintaqasida sutemizuvchilar go'shti allergiyasi ko'paygan. Bu omil populyatsiyasining kengayishi bilan bog'liq. Hashorotlarning chaqishi natijasida ko'plab sutemizuvchilar go'shtida mavjud bo'lgan galaktoza-alfa-1, 3-galaktoza uglevod allergeniga sezgirlik paydo bo'ladi. Bizning maqsadimiz sutemizuvchilar go'sht allaergiyasi va uning kattalardagi bemorlarning klinik xususiyatlarini baholashdir.

Kalit so'zlar: Asal ari zahri,allergiya,sutemizuvchilar go'shti allergiyasi, zahar.

Abstract: Recently, there has been an increase in mammalian meat allergy in the Black Sea region of Turkey. This factor is related to population expansion. Insect bites cause sensitization to the carbohydrate allergen galactose-alpha-1, 3-galactose, which is present in the meat of many mammals. Our goal is to evaluate mammalian meat allergy and its clinical features in adult patients.

Key words: Bee venom, allergy, mammal meat allergy, poison.

Turkiyaning Qora dengiz mintaqasida sutemizuvchilar go'shti allergiyasi ko'paygan. Bu omil populyatsiyasining kengayishi bilan bog'liq. Hashorotlarning chaqishi natijasida ko'plab sutemizuvchilar go'shtida mavjud bo'lgan galaktoza-alfa-1, 3-galaktoza uglevod allergeniga sezgirlik paydo bo'ladi. Ushbu tadqiqotda, go'sht allergiyasiga aloqador bo'lgan omil turi Turkiyaning Qora dengiz mintaqasidagi uy hayvonlarida mavjudligini aniqlangan. Yaqinda yangi tushuncha paydo bo'ldi; alfa-galaktoza allergiyasiga ega bo'lish ko'p zaharga xos immunoglobulin (Ig) E ga sensibilizatsiya xavfi ortishi bilan bog'liqligini ko'rsatadi. Sarum umumiy IgE va mol go'shtiga xos IgE o'lchandi. So'ralgan 50 nafar bemorning 12 nafarida (4 erkak [33,3%] va 8 nafar ayol [66,6 foiz]) zaharga yuqori sezuvchanlik reaksiyasi tarixi bo'lgan. O'rtacha yoshi $36,50 \pm 13,35$ yil (diapazon: 18-61). 8 (66,6%) bemorda boshqa allergik kasalliklar tarixi mavjud. Ushbu 12 bemorda ham zahar, ham go'sht allergiyasi terini chaqtirish testlari bilan tasdiqlangan. **Bu bemorlarda asalari zahariga sezgirlik tez-tez uchraydi (83%).** Sutemizuvchilar go'shti allergiyasi - immunoglobulin E (IgE) antitanalari bilan bog'liq bo'lgan allergik reaksiya bo'lib, sutemizuvchilar oligosakkarid epitop galaktoza-alfa-1, 3-galaktoza (alfa-gal) qarshi qaratilgan. Agar odam sutemizuvchilarni go'shtini isre'mol qilsa bir necha soatdan keyin quyidagi belgilar kuzatiladi: qorin og'rig'i, ko'ngil aynishi, qusish, yo'tal, nafas qisilishi xirillash kuzatiladi. Sutemizuvchilarda go'sht allergiyasi butun dunyo bo'ylab endemik hududlarida keng tarqalgan oziq-ovqat allergiyasi turi hisoblanadi. Tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, allergiyalar kelib chiqishiga sabab, chaqish omili bilan bog'liqdir. Asal ari chaqishdan keyin sutemizuvchilarda go'sht allergiyasi

birinchi marta 2007 yilda Van Nunen va boshqalar tomonidan xabar qilingan. Keyinchalik 2009-yilda Commins va boshqalar qizil go'sht allergiyasi bo'lgan 24 bemor haqida xabar berishdi. Shunga ko'ra, bemorlarning ko'pchiligi (80%) alomatlar paydo bo'lgunga qadar asal ari chaqqan. Odatiy allergik reaksiya sutemizuvchilar go'shtini iste'mol qilgandan keyin 3-6 soat o'tgach sodir bo'ladi. Boshqa tomondan, Mabelane T va boshqalar Alfa-gal allergiyasi simptomlarning tez boshlanishi va oshqozon-ichak ko'rinishining yuqori tarqalishi bilan bog'liqligini xabar qildi. Bu sutemizuvchilar go'shti iste'mol qilinganidan keyin 45-375 minut ichida sodir bo'lishi aniqlandi. Yaqinda o'tkazilgan tadqiqotda Jerath va boshqalar yangi tadqiqotni taklif qilishdi. Ular sutemizuvchilarda go'sht allaergiyasi va hasharotlar allergiyasi o'rtasida bog'liqlik bo'lishi mumkinligini da'vo qilishdi. Ular 109 bemorni alfa-gal va zaharlarga xos IgE ga baholadilar. Ularda sutemizuvchilar go'sht allergiyasi bilan og'rigan bemorlarda qizil go'shtga allergiyasi bo'lmagan bemorlarga nisbatan hasharotlar chaqishi ehtimoli besh baravar ko'proq ekanligini taxmin qilishdi. Va nihoyat, ular sutemizuvchilarning go'shtiga allergiyasi bilan og'rigan bemorlarning zaharga sezgir bo'lish ehtimoli 3,6 baravar ko'proq ekanligini taxmin qilishdi.

Teri sinovlari (terini chaqtirish) Apis mellifera 100 mcg/ml bilan bajarildi. 1-Jadval

T\ r	Y os hi	Jinsi	Go'sht allergiya bergan yoshi	Boshqa allergik reaksiya	Asal chaqishi ari	Go'shtni iste'mol qilgandan keyingi alomatlar	Go'sht allergiy asining oilaviy tarixi	Simtoml arning paydo bo'lish vaqti	Go'sht reaksiya berishining oxirgi vaqti (oy hisobida)
1	38	Ayol	18	Astma	Ijobiy	A,D	Salbiy	30 minut	6
2	46	Ayol	16	Allergik renit	Noma'lum	A,D	Salbiy	15 minut	12
3	61	Ayol	58	-	Ijobiy	A,D,AP,N,V	Ijobiy	2 soat	6
4	18	Erkak	3	-	Noma'lum	U,A,D	Salbiy	15 minut	2
5	22	Ayol	18	-	Noma'lum	A,D, AP,N,V	Salbiy	30 minut	7
6	35	Ayol	30	Allergik renit	Salbiy	U,A,AP	Salbiy	15 minut	2
7	55	Ayol	20	Astma	Ijobiy	A,D,AP,N,V	Ijobiy	30 minut	36
8	29	Erkak	6	Allergik renit	Ijobiy	A,D,AP,N,V	Ijobiy	30 minut	24
9	16	Erkak	14	Allergik renit	Salbiy	A,D,AP,N,V	Salbiy	30 minut	24
10	32	Erkak	18	-	Noma'lum	U,A,D	Salbiy	15 minut	24
11	43	Ayol	18	Allergik renit	Salbiy	A,D,AP,N,V	Salbiy	30 minut	6
12	40	Ayol	20	Allergik renit	Ijobiy	A,D,AP,N,V	Salbiy	1 soat	36

A-angioderma D-dispnoe AP-abdominal og'riq C-yo'tal N-ko'ngil aynishi V-qusish W-xirillash U-qizarish

1-Jadval

Xulosa. Tadqiqotimizdagi sutemizuvchilarning go'shtiga allergiyasi bo'lgan bemorlar. Vaholanki alfa-gal - uglevod tuzilishi allergen, klinik ahamiyatga ega zaharli allergenlardir. Bugungi kunga qadar O'zbekistonda sutemizuvchilar go'sht

allergiyasi bilan kasallangan kattalardagi bemorlarning klinik xususiyatlari bo'yicha hech qanday tadqiqot o'tkazilmagan. Ushbu tadqiqotda kattalarning klinik xususiyatlari sutemizuvchilar go'sht allergiyasi va zahar sezgirligi bo'lgan bemorlar haqida birinchi marta xabar beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mariana V, Florin-Dan P, Florin-Adrian S. Evidence of specific IgE to plant-derived cross-reactive carbohydrate determinant in a patient with delayed anaphylaxis to red meat. *Clinical and Translational Allergy* 2016, 6(Suppl 2):CC6
2. Brehler R, Grundmann S, Stöcker B. Cross-reacting carbohydrate determinants and hymenoptera venom allergy. *Curr Opin Allergy Clin Immunol* 2013;13(4):360
3. Apostolovic D, Tran TA, Sanchez-Vidaurre S, Cirkovic Velickovic T, Starkhammar M, Hamsten C, et al. Red meat allergic patients have a selective IgE response to the α -Gal glycan. *Allergy* 2015; 70(11):1497-500.
4. Fiocchi A, Restani P, Riva E, Qualizza R, Bruni P, Restelli AR, et al. Meat allergy: I-Specific IgE to BSA and OSA in atopic, beef sensitive children. *J Am Coll Nutr* 1995; 14(3):239-44.11
5. Erwin EA, Custis NJ, Satinover SM, Perzanowski MS, Woodfolk JA, Crane J, et al. Quantitative measurement of IgE antibodies to purified allergens using streptavidin linked to a high-capacity solid phase. *J Allergy Clin Immunol* 2005; 115(5):1029–35.